

NORGES BONDELAG

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO
Norge

Vår saksbehandler
Svein Guldal
22 05 45 00

Vår dato
28.03.2011
Deres dato
15.02.2011

Vår referanse
11/00391-4
Deres referanse
11/810

Innspill til revidering av strategi for bærekraftig utvikling

Regjeringen ber om innspill i forbindelse med revisjon av strategi for bærekraftig utvikling. Den nåværende bærekraftstrategien trekker opp overordnede prinsipper på syv ulike områder. For å følge utviklingen på de ulike områdene har man utviklet atten indikatorer. Det bes blant annet om en *"vurdering om rapporteringen og indikatorer gir et dekkende bilde av utviklingen på sentrale områder ut fra ny kunnskap"*

I kapittel 7 i Nasjonalbudsjettet for 2011 står angis: *"Irreversibel avgang av produktivt areal"*, som indikator for jordbruket. I omtalen av indikatoren står det at avgangen er så stor at den trekker ned indikatoren. Det angis også at data gir ikke grunnlag for å trekke sikre konklusjoner om utviklingen fra år til år.

Norges Bondelag mener at denne bærekraftsindikatoren for jordbruket ikke er tilstrekkelig. Etter Norges Bondelags mening sier ikke indikatoren noe om tilstand eller avkastning på jordarealet. Den sier ingenting om selvforsyning av matvarer og fôrmidler, og den sier heller ingenting om jordbrukets tåleevne og buffer mot klimaendringer som er nevnt i NOU 2010: 10 Om tilpasning til eit klima i endring.

Norges Bondelag foreslår at indikatoren *"Irreversibel avgang av produktivt areal"* suppleres med følgende målbare punkter ved analyser av bærekraftsutvikling:

- Avkastning pr da kornareal har gått opp eller ned
- Selvforsyningsgraden for mat har gått opp eller ned
- Totalt jordbruksareal i drift

Norges Bondelag ser med forventning frem til den kommende meldingen om landbruks- og matpolitikken. Vi forventer at regjeringen i denne meldingen vil adressere utviklingen i avkastning, selvforsyningsgrad og tilpasningskapasitet til klimaendringer. Vi tror imidlertid indikatorverktøyet i strategien om bærekraftig utvikling er et viktig premiss for hele

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:
Postboks 9354 Grønland
0135 OSLO

Norges Bondelag
Bondelagets Servicekontor AS

Besøksadresse:
Landbrukets Hus,
Schweigaardsgate 34 C
0191 OSLO

Org.nr.: 939678670
Org.nr.: 985063001 MVA

Telefon:
22 05 45 00

Bankkonto: 8101.05.12891
Bankkonto: 8101.05. 91392

E-postadresse:
bondelaget@bondelaget.no

Internett:
www.bondelaget.no

Vår dato   Vår referanse
28.03.2011   11/00391-4

---

forvaltningen i Norge og tror vurderinger omkring punktene som angis overvil bidra til å gjøre indikatoren mer presis og korrekt når fremtidig bærekraft skal vurderes.

Med hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Jostein Lindland

Svein Guldal

Kopi til:
Landbruks- og
Matdepartementet

Vår dato   Vår referanse
28.03.2011   11/00391-4

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Finansdepartementet		Postboks 8008 Dep	0030 OSLO